

Безпека життєдіяльності в навколишньому та виробничому середовищах: Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. – Харків. нац. акад. міськ. госп.-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. - 148с.

Розглядається широке коло питань, пов'язаних з забезпеченням безпеки життєдіяльності у виробничій та побутовій сферах. Значна частина доповідей присвячена філософським та психологічним проблемам щодо забезпечення безпеки життєдіяльності; глобальним небезпекам життєдіяльності людства; впливу негативних факторів навколишнього та виробничого середовища на людину, працюючих та навколишнє середовище; екологічній безпеці. Особливу увагу приділено питанням забезпечення безпеки будівель, споруд, транспорту, машин, механізмів та технологічних процесів, а також пожежній безпеці в урбанізованому середовищі. Ряд доповідей відносяться до питань застосування інформаційних технологій і систем у вирішенні завдань безпеки життєдіяльності, охорони праці, менеджменту безпеки життєдіяльності.

Збірник тез представляє інтерес для науковців, аспірантів, студентів, а також інженерно-технічних працівників підприємств, організацій, наукових та освітніх установ різних галузей технічної й економічної діяльності.

Редакційна колегія: Я.О. Серіков, К.В. Данова, І.О. Мікуліна.

- падіння потерпілого (в тому числі з висоти та падіння при пересуванні) – близько 30 % від загальної кількості загиблих;
- дорожньо-транспортна пригода – близько 15 %;
- ураження електричним струмом – близько 11 %;
- дія механізмів, що рухаються або обертаються – близько 5 % та ін.

Незважаючи на зменшення рівня травматизму в Харківській області, проблема розробки та впровадження заходів і засобів захисту для попередження, запобігання виробничого травматизму є актуальною.

В аспекті цього Голова Держгірпромнагляду у своїй доповіді зазначив, що на сьогоднішній день реалізація принципів державної політики в галузі охорони праці здійснюється не у пріоритетності профілактичних заходів по зниженню професійних ризиків, а витратам на матеріальні компенсації постраждалим внаслідок нещасних випадків та професійних захворювань. Внаслідок цього витрати Фонду соціального страхування зростають на 12 – 20 %.

Таким чином, покращення стану виробничого травматизму по Харківській області та Україні в цілому повинно базуватися на формуванні цілісної системи державного управління охороною праці; розробці та впровадженню програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Обов'язковою умовою забезпечення зниження рівня травматизму в країні і Харківському регіоні є дотримання роботодавцями вимог законодавства з охорони праці. Задля цього нагальною потребою є приведення законодавства з охорони праці у відповідність до сучасних ринкових умов та посилення відповідальності роботодавця за неналежне забезпечення безпеки праці на виробництві.

ЩОДО ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ПРОПАГАНДИ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ І ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

М.Б. СМІРНІТСЬКА, к.т.н., Т.Б. КРАСНОКУТСЬКА, асс.

Українська інженерно-педагогічна академія

*61003 Україна, м. Харків, вул. Університетська, 16
robams@mail.ru*

За оперативними даними про стан виробничого травматизму, які регулярно публікуються в журналі «Охорона праці», до найбільш неблагополучних галузей відносяться вугільна промисловість, соціально-культурна сфера й торгівля, агропромисловий комплекс, машинобудування, будівництво, металургія. З наведеної [1] статистичної інформації видно, що друге місце за травматизмом займає невиробнича сфера, кількість смертельних випадків у соціально-культурній сфері і торгівлі така ж, як і на підприємствах вугільної промисловості та у кілька разів вище кількості смертельних випадків у таких галузях як машинобудування, будівництво й металургія.

Останнім часом фахівці з питань охорони праці звертають увагу на

необхідність підвищення безпеки життєдіяльності населення взагалі, без існуючого поділу на два окремі напрями: безпеку в промисловості та безпеку в побуті.

Це має своє підґрунтя. Так, обробка статистичних даних [2] про стан виробничого травматизму впродовж 1996-2005 років за допомогою Microsoft Excel методом регресійного аналізу дозволила побудувати [3] математичні моделі процесів травмування у вигляді поліномів другого порядку. Екстраполяція отриманих моделей на майбутні роки свідчить про відсутність подальшого суттєвого зменшення кількості травмованих. Обробка статистичних даних [4] щодо загибелі внаслідок нещасного випадку у побуті показала, що кількість смертельних випадків має тенденцію до зростання [4].

У більшості розвинених країн світу впроваджується організація безперервної освіти як основа індивідуальної та національної стратегії виживання. За оцінкою фахівців, освітньо-профілактична робота є ефективним і водночас найменш збитковим заходом, спрямованим на зменшення кількості соціально-економічних витрат для профілактики надзвичайних ситуацій [5,6]. Розробка освітньо-профілактичних програм потребує великих зусиль, проте знання з питань безпеки життєдіяльності дають змогу вирішити це питання.

На теперішній час в Україні активно створюються передумови щодо впровадження системи безперервної освіти, коли основні освітні заходи будуть здійснюватися на коротких семінарах, тренінгах, курсах. Саме навчання буде здійснюватися приватними або суспільними навчальними центрами, оскільки вони легше й більш мобільно орієнтуються в сучасній економіці. Таким чином, у найближчій перспективі фахівці з охорони праці будуть мати попит на ринку праці України не тільки як співробітники служб охорони праці підприємств, вчителі й викладачі дисциплін цього профілю, але і як працівники соціальної й освітньої сфери, у системі освітньо-профілактичної роботи. Це потребує відповідного коректування навчального плану підготовки фахівців профілю «Професійна освіта. Охорона праці» та створення відповідної спеціалізації.

Література:

1. Оперативні дані про стан виробничого травматизму//Охорона праці.–2005–2007р.р.
2. Стан промислової безпеки в Україні та підсумки роботи органів Держпромгір нагляду за 2005 рік (Інформаційно-аналітична довідка). – К.: Держпромгір нагляд МНС України, 2006. – 104 с.
3. Льєнко А.Г. Нові підходи до визначення напрямів покращання стану безпеки життєдіяльності в Україні // Безпека життєдіяльності. – 2006. – №9. – С.32-34.
4. Дегтяренко Г.Є., Романеско Н.В., Лесковець В.І. Стан невиробничого травматизму в Україні//Вісник ННДІОП.–2004.–С.33-34.
5. Волченкова Г.М. Соціалізація дорослих у системі безперервної освіти // Безпека життєдіяльності людини як умова сталого розвитку сучасного суспільства. Матеріали 1-ої міжнародної конференції. – К.: Основа. – 2005. – С.105-117.
6. Дзяний Р.Б. Концептуальні засади моделі державного управління техногенно- природною безпекою // Безпека життєдіяльності людини як умова сталого розвитку сучасного суспільства. Матеріали 1-ої міжнародної конференції. – К.: Основа. – 2005. – С.301-304.